

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/46/2016
Identifikačné číslo spisu: 1014200299
Dátum vydania rozhodnutia: 14.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1014200299.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci navrhovateľa: JUDr. S. J., D. XXX/XXX, D., zastúpeného advokátom JUDr. Mariánom Ďurinom z Bratislavy, Sibírska 4, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Bratislava, Ul. 29. Augusta č. 8, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 23. marca 2016, č. k. 5Sd/28/2014-62, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 23. marca 2016, č. k. 5Sd/28/2014-62, m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z 27. januára 2014 z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie.

Odporkyňa j e p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi k rukám advokáta JUDr. Mariána Ďurinu z Bratislavy, Sibírska 4, náhradu trov právneho zastúpenia 223,74 eur do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odôvodnenie

1.

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom z 23. marca 2016, č.k. 5Sd/28/2014-6, potvrdil rozhodnutie z 27. januára 2014, č. XXX XXX XXXX 0, ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku od 17. júla 2010 podľa §142 ods. 4 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej len „zák. č. 100/1988 Zb.“) a podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 721/2004 Z.z. (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“).

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žiadosťou o dôchodok spísanou 30. septembra 2013 navrhovateľ uplatnil nárok na starobný dôchodok od XX. júla XXXX. V konaní o starobnom dôchodku potvrdením Úradu sociálneho zabezpečenia Slovenskej informačnej služby z 23.

júla 2013 preukázal, že od 1. novembra 2002 je poberateľom výsluhového dôchodku podľa § 38 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z.z.“). Na nárok na výsluhový dôchodok a jeho výšku bola zhodnotená doba výkonu základnej vojenskej služby od 2. augusta 1967 do 31. júla 1969 zaradená do I. kategórie funkcií, doba služobného pomeru od 6. apríla 1971 do 31. januára 1992 zaradená do I. kategórie funkcií, doba služobného pomeru od 1. augusta 1995 do 31. decembra 1999 zaradená do I. kategórie funkcií a doba služobného pomeru od 1. januára 2000 do 31. októbra 2002 zaradená do III. pracovnej kategórie.

Pretože získal najmenej 25 rokov zamestnania v služobnom pomere a vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií, vznikol mu nárok na starobný dôchodok podľa §132 ods. 1 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. od 1. novembra 2001, t.j. pred dňom nadobudnutia účinnosti zákona č. 328/2002 Z.z.. Nárok na starobný dôchodok vznikol v súlade s § 94 zákona č. 100/1988 Zb. v čase, kedy sa na vzniknuté nároky vzťahovala V. časť zákona č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov. Zákon č. 328/2002 Z.z. a ani žiadny iný právny predpis nestanovil zánik nároku na dávky dôchodkového zabezpečenia podľa V. časti zákona č. 100/1988 Zb., ktoré neboli doteraz uplatnené. Právo na dávky dôchodkového zabezpečenia, na ktoré už raz vznikol nárok podľa zákona č. 100/1988 Zb. podľa § 1 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. nezaniká uplynutím času.

Podľa § 142 ods. 4 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. o dávke dôchodkového zabezpečenia príslušníka Slovenskej informačnej služby rozhoduje Úrad sociálneho zabezpečenia Slovenskej informačnej služby. Pretože Sociálna poisťovňa nie je príslušná na rozhodnutie o žiadosti navrhovateľa o starobný dôchodok, odporkyňa žiadosť zamietla.

2.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Poukázal na rozhodnutie Federálneho ministerstva vnútra ČSFR z 10. júna 1992, ktorým bol podľa § 98 ods. 1 a § 99 zákona č. 334/1991 Zb. priznaný príspevok za službu (z rozpočtu Ministerstva vnútra SR a nie z prostriedkov Sociálnej poisťovne) od 1. februára 1992. Nárok na príspevok na službu dňom 31. júl 1995 zanikol a jeho výplata bola zastavená z dôvodu opätovného prijatia do služobného pomeru. Neskôr od 1. novembra 2002 bol priznaný podľa § 38 zákona č 328/2002 Z.z. výsluhový dôchodok z rozpočtu SIS a opäť nie z prostriedkov Sociálnej poisťovne. V ďalších dôvodoch odvolania citoval ustanovenie § 274 ods. 1 a § 60 ods. 9 zákona o sociálnom poistení. Nerozporoval, že dňa X. novembra XXXX dosiahol 55 rokov veku, že bol zamestnaný najmenej 25 rokov a v tom čase odpracoval 27 rokov a 125 dní v zamestnaní I. kategórii funkcií ako vojak základ vojenskej služby, príslušník policajného zboru a príslušník SIS. Nespochybnil ani zistenie odporkyne, že má odpracovaných 4 779 dní, t.j. 13 rokov a 34 dní v III. pracovnej kategórii. Spolu s náhradnou dobou odpracoval 10 rokov a 95 dní. Pre vznik nároku na starobný dôchodok by mal spolu s odsluženými rokmi odpracovaných 40 rokov a 159 dní. S rozhodnutím odporkyne nesúhlasí. Poukázal na ustanovenie § 255 ods. 5, § 65 ods. 1 a § 109 ods. 1 prvej vety zákona o sociálnom poistení, na čl. 39 ods. 1 ústavy SR o práve občanov na primerané zabezpečenie v starobe. Záverom konštatoval, že rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené. Rozsudok krajského súdu navrhol zmeniť a rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o starobný dôchodok zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie. Uplatnil si náhradu trov právneho zastúpenia.

3.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Zdôraznila, že s dôvodmi uvádzanými v odvolaní navrhovateľa sa vysporiadala vo svojich vyjadreniach, ktorých sa v celom rozsahu pridržiava.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta

prvá OSP a § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok ďalej len SSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a podľa § 492 ods. 2 zák. č. 162/2015 Z.z. SSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Podľa § 491 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Predmetom súdneho konania je preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o starobný dôchodok.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že navrhovateľ bol pred podaním žiadosti o výsluhový dôchodok príslušník Slovenskej informačnej služby. Výsluhový dôchodok mu bol priznaný od 1. novembra 2002 podľa § 38 zákona č. 328/2002 Z.z.

Nárok na starobný dôchodok navrhovateľovi vznikol dovŕšením 55 rokov veku o X. novembra XXXX podľa § 132 ods. 1 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. (t.j. pred dňom nadobudnutia účinnosti zákona č. 328/2002 Z.z.).

Podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 721/2004 Z.z. v konaniach o nárokoch na dávky a ich výplatu z dôchodkového zabezpečenia, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004 a o ktorých nebolo do tohto dňa rozhodnuté, sa rozhodne podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

Podľa § 142 ods. 4 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov o dávke dôchodkového zabezpečenia príslušníka Slovenskej informačnej služby rozhoduje Úrad sociálneho zabezpečenia Slovenskej informačnej služby.

V prejednávanej právnej veci podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nebolo medzi účastníkmi konania sporné, že žiadateľ o starobný dôchodok -navrhovateľ, dňa X. novembra XXXX, pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 328/2002 Z.z., navrhovateľ dovŕšil vek 55 rokov. V tom čase bol zamestnaný najmenej 25 rokov, konkrétne odpracoval 27 rokov a 125 dní zamestnania v I. kategórii funkcií, v III. pracovnej kategórii odpracoval 10 rokov a 95 dní vrátane evidovanej náhradnej doby, pričom pri výkone služby odslúžil 30 rokov a 64 dní.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že navrhovateľovi nárok na starobný dôchodok vznikol dovŕšením 55 rokov veku dňa X. novembra XXXX podľa § 94 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. v čase, kedy sa na vzniknuté nároky vzťahovala V. časť zákona č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov. Zákon č. 328/2002 Z.z. a ani žiadny iný právny predpis neustanovil zánik nároku na dávky dôchodkového zabezpečenia podľa V. časti zákona č. 100/1988 Zb., ktoré neboli doteraz uplatnené.

Právo na dôchodkové dávky, na ktoré už raz vznikol nárok podľa zákona č. 100/1988 Zb. nezaniká uplynutím času. Podľa § 94 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. nárok na výplatu dávky vzniká splnením podmienok ustanovených pre vznik nároku na dávku a jej výplatu a podaním žiadosti o priznanie alebo vyplácanie dávky. Takúto žiadosť navrhovateľ podal až dňa 30. decembra 2013. Starobný dôchodok žiadal priznať od XX. júla XXXX.

Podľa § 261 ods. 1 vety prvej až tretej zákona č. 461/2003 Z. z. suma starobného dôchodku poistenca, ktorý splnil podmienky nároku na tento dôchodok pred 1. januárom 2004, je po vzniku nároku na starobný dôchodok nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003 a nepoberal starobný dôchodok, invalidný dôchodok alebo ich časť, sa určí podľa tohto zákona. Náhradné doby získané po vzniku nároku na starobný dôchodok sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Táto suma nesmie byť nižšia ako suma určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodkov a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu.

Z dôvodu, že navrhovateľ nebol od vzniku nároku na starobný dôchodok nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003 tak, ako to predpokladá ustanovenie § 261 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, kompetencia príslušných orgánov Úradu sociálneho zabezpečenia Slovenskej informačnej služby rozhodnúť o sociálnom zabezpečení príslušníka SIS teda aj o nároku na starobný dôchodok navrhovateľa (prípadne o jeho zvýšení za dobu ďalšieho poistenia), nie je v danom prípade ustanovením § 142 ods. 4 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. dotknutá.

Právny názor krajského súdu, ktorým podľa § 250q ods. 2 OSP považoval preskúmané rozhodnutie správneho orgánu, ktorým zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok, za súladné so zákonom, nie je správny. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a ustanovenia právnych predpisov odporkyňa nie je oprávnená v danom prípade o žiadosti o starobný dôchodok rozhodnúť - táto kompetencia patrí príslušnému orgánu Slovenskej informačnej služby.

Odvolačný súd z vyššie uvedených dôvodov považoval rozhodnutie odporkyne za nesúladné so zákonom a preto rozsudok krajského súdu zmenil podľa § 250ja ods. 3 veta prvá v spojení s § 250l ods. 2 a § 250j ods. 2 písm. e/ OSP a § 492 ods. 2 SSP a rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 27. januára 2014 zrušil a vec vrátil Sociálnej poisťovni na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní o žiadosti navrhovateľa o starobný dôchodok zo dňa 30. decembra 2013, ktorým žiadal dôchodok priznať od XX. júla XXXX je odporkyňa viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 5 OSP). Žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok postúpi na rozhodnutie príslušnému orgánu v súlade s § 142 ods. 4 písm. b/ zák. č. 100/1988 Zb., t.j. príslušnému orgánu Slovenskej informačnej služby.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 224 ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 veta tretia OSP a § 492 ods. 2 SSP. Podľa výsledku konania úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia advokátom v zmysle § 11 ods. 4, § 13a ods. 1 písm. a/, c/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Právny zástupca navrhovateľa písomne podľa § 151 ods. 1 OSP vyčíslil náhradu trov právneho zastúpenia za tri úkony 198,- eur (za jeden úkon po 66,- eur) a spolu s režijným paušálom 25,74 eur (3 x 8,58 eur podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Úhrada tak bola priznaná v celkovej sume 223,74 eur.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.